

Nro. 23.

**A' FELS. CSÁSZÁRNAK ÉS A. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.**

*Indult Bérből, Kedden September 18 - ik napján
1804-ik éjtonában.*

B é t s.

Lajos Pruszius Királyi Princz, e. h. 13-kán elútazott innét Prága felé.

Brünnből, Sept. 11-kén. Ő Cs. Királyi Felségek F. Urunk és Aszszonyunk e. h. 6 kán délután az Otkermann' finum posztófabrikájának megnézésére menvén, megmutattatták magoknak nem csak minden készületeit és alkotmányait ezen nagy munkának, hanem ennekfelette a' posztónyiréshez tartozó (jj) és mesterséges makhinákat, 's az ezekkel való bánásmódját is; a' mellyekkel való nagy meglegedéseket nyilatkoztatni méltóztatták. — Palatinus ő K. Fő Hertzegsége is azon dél előtt

méltoztatott megfzemlélni ezen fábrikat, 's ő Fő Herczgsége is nagy megeledését jelentette a' fabrikai alkotmányoknak efféle újj előmozdittatásokkal. —

Károly és Lajos ő Fő Herczgségek ezen napon indúltanak el Prága felé az ott lévő Lógerhez.

Ő Cs. K. Felségek mind ketten e. h. 7 kén reggeli 8 órakor indultak el az itt lévő lakosoknak ezer áldásaiktól kísértetve, egész tsendelléggel Cs e h ország felé.

Magyar Ország.

Krafsó Vármegyéből Augustus 29-ik napján. A' mi környékünkön lappangó haramják, a' múlt Juliusnak 30-ik napján a' mi kerületbeli Commissariusunkat Kőszeghi Ferencz Urat, Lugostól nem mellze, a' midőn mezei munkásainak meg tekintésekre reggel ki ment volna, hirtelen meg támadták, és irtodztató fenyegetések közt, egy távolább lévő fűrű erdőbe, magok barlangjokba hurczolták. Azután papiroft, tentát, penát tévén eleibe, vele Substitutus Vice Ispán Urnak levelet irattak, kinek magával adatták tudtára, hogy ő a' haramják fogságba esett légyen. De vissza botsátották 14 napokig tartott fogsága után a' kerületbeli Commissariust, a' kinn ifjú és tsak egynéhány hétig vele elt kedves felesége éjjel nappal szüntelen kesereg vala.

Olasz Ország.

A' Gróf Czambekkari és Doktor Andreoli levegői utazásokról, mellyet a' múlt Augustus' 22-kén

másod versben tettek, emlékeztünk vala röviden a' múlt héten. Mostan ezeket olvassuk egy Bolognai levélben ugyan ezen útazás' környülállásairól bővebben és hitelesebben. Véghetetlen sokságú nézőknek jelenlétekben tették ezen másodkíszeri próbát. A' városi lakosokon kívül, kiknek számok valami 70 ezerre tétünk, még a' szomszéd nellyektől is valami 60 ezerig való vendégek gyülekezének vala öszsze, minnyájak a' város körül lévő halmonokon telepedvén meg. Reggeli 6 órákor három ágyulövések jelentették a' felindulásnak közelgetését, mint az, 10 órákor valósággal meg is esett. Valami egy orányi idő alatt nem nagy magosságra tartózkodtak a' város felett, most felebbetsike emelkedvén, majd ismét alább botsátkozván, 's abban gyakorolvan azonközben magokat, hogy a' levegő golyóbist, a' hajósokához alkalmazzatva lévő evezők által kormányozni tanulhassák. Tizenegy óra tájban a' felhők közzé felemelkedvén, az Északra nyomuló levegő magával őket is ragadni kezdette, a' midőn egészen eltűntek a' nézőknek szemek elől, míg végezetre 1 óra tájban valami 10 Olasz mértföldnyi távolságra ismét szemek elibe tűntek azoknak, a' kik őket meszfzenéző üvegekkel nézték: hanem tsak hamar ismét úgy el enyésztek Napkelet felé, hogy többé nem láttattak, míg egyszer estve felé a' félelem és reménség között küzködő nép Doktor Andreolit békőösve lévő karral egy posta kotsin a' város felé közelíteni szemlélte. E' délutáni 4 órákor esett. Lehet gondólni, mi némü tolyongás lehetett ezen szeker körül, miadeneik iparkodván megtudni, hogy mellelte a' hajósokat? és hogy nevezetesen Gróf Czam-

bekkeri hová lett volna el? — Andreoli így be-
széllette elő az egész történetet: — „

„Minekutánna Napkelet felé kezdette volna
őket tagadni a' szél, hogy az Adriai tengerhez
igen közel ne vigye, Capo d'Argine mellett, a'
melly a' Ferrara felé merő országúton az első pos-
tastázió, lebozsákoztak, és hogy a' földre száll-
hassanak, a' horgokat kivévén egy szilfuszat alkiz-
tották, hanem szerentsétlenül, mintegy a' horog
a' fá' ágába belé akadván, az által a' hajón ka-
mény talítás vagy rándulás esett, és e' miatt a'
hajóban lévő tüzedényből szikrák pattanván ki, és
a' spiritussal töltött edényekre hullván, a' spiritus
lángot kapott. Andreoli, a' szem előtt lévő
velzedelemből kiakrván menekedni, azon kötetlen
a' mellynél fogva a' horog kivettetett, a' fára le-
bozsákozván, annak ágát megragadta: hanem ez
alatta letörvén, ő annál fogva a' földre esett, és a'
karját ennek alkalmatosságával keményen megütö-
tte. A' golyobis azonközben az Andreoli kilzállá-
sa után leg alább másfél mázsát könnyebbülvén,
a' a' hajóban lévő spiritusnak meggyuladása által
akarát ellen is még jobban felfuvódván, két rá-
tsiperkedett parafzoknak egész erőlködések által
is meg nem tartathatott, és oly hirtelenséggel fel-
ragadta Czambekkarit újonan a' levegőbe, hogy
szem elől azonnal eltűnvén, természet szerint nem
gondolhattak felőle egyebet, hanem, hogy a' le-
vegőnek felső vidékein elevenen őlzize égett lé-
gyen. Haremmég itt is el nem vezttette ez a' bá-
tor ember elméjének jelenvalóságát: addig ipar-
kodott, hogy a' tsolnakban lévő tüzet szerentsésen
eloltotta, és az evező lapátokat, a' melyekbe a'

tűz már beléjük kapott volt, a' földre lehánta, a' melyeket az alatt lévők megtalálván, kétség kívül meg jobban megerősödtek azon gyanakadásban, hogy a' hajó Czambekkarivel egyetemben ölfűzött volna. Itt azonban már ismét más veszedelem tűnt a' hátor útszéló szeme' elibe; az Adriai tenger' szomszédságában szemlélte lebegni magát: arra fordította tehát minden igyekezetit, hogy az alsó világra mennél nagyobb siettséggel elérkezhesseék. Le is érkezett, és noha nem a' földre, de tsakugyan szerencsésen ennyiben, hogy valami halálsok, a' kik Comachio és Rimini között a' tenger szélén halálztak, segítségére menvén, magát hajójokba vették, hanem a' golyóbissal nem bírhattak, azért, hogy a' Czambekkari parantsolójának hírtelen-éggel nem engedelmekedtek, a' ki leírtan magyár katonák néztek, hogy annak ollalán nehély vágást igyezenek. — „

„Bolognába való pompás bűjvetelét (így ír a' tudósító) ma Aug. 24 kán délután tartotta Gr. Czambekkari. A' fedetlen postakocsit, melyen jött, Bolognai ifiak vonták, és több mint 100 úraságok' hintói kísérték. A' bátyákra kifüggesztve lévő ágyuk döröktek, a' Frantzia és Olasz katonasereg paradirozott, 's a' katonai muzsikussereg muzsikált. Utazásának históriáját, a' Gróf maga szándékozik minden környűllálásaival egyetemben világ' elcibe borsátani. A' levegőitsolnokat is ki fogták Czambekkarivel egygyütt a' hajósek, hanem a' golyobis még azután melysze földre, 's mint vélkedni lehet a' Török tartományokba repült által, a' hol a' lakosok a' Czambekkári első levegői golyóbissát, mint a' milyen tsudaállat-

nak még soha hírét sem hallották, e'öbbs puskákkal lövöldözték ölfizze, és ezután fogták-el. Fog é Czambekkari több levegői úrat tenni, vagy nem? nem tudják: hanem gondolható képpen ha teszem is, a' golyóbist nem fogja másképp a' Mongolfier módja szerént tölteni. Az az mód, a' mely szerint most élnek a' Frantziák a' levegőigolyóbisnak felpuffasztásában, sokkal bizonyosabb és bátorságosabb. Blanchard olyan bátorsággal járkál széllyel a' levegőben, mint valamely sétáló helyen. Ez az ő tífateletére tartatott solennitás semmi előre való készülétek által sem esett, még is oly nevezetes vólt, hogy több mint 20 ezer emberek mentek vólt ki Czambekkari eleibe. Doktor Andreoli nem ült a' győzedelmi szekérben.,,

Frantzia Birodalom.

A' Monitörnek 17 ik Augususi darabjában az Antverpiki tengeri Arsenálnak béiktatását, és a' Cherbouurgi töltésnek tökéletességre lelt vitettetését így adja elő annak írója: Az Antverpiai tengeri Arsenálnak, az az fegyveres tárnak alkotmányát, a' Respublika 11 ik elztendejében, Thermidornak 6 ik napján kézikette el. Ez a' város sem hadi kikötő hely, sem valamelly erősség és vég város nem lehet, hanem arra vagon rendelve, hogy olly kikötőhely legyen a' mellyben hajókat építeni, és a' kereskedést gyakorlani lehetten. — A' már el készült magazinumok, kazarmák, dolgozó műhelyek, e' mellett a' három linea hajóknak és egy fregatnak tökéletességhez közelítő építések telzik ezen innepléft szentségessé. — A' Cher-

bourgi rév által, melly már is nagy félelmet okozott elleaségeinknek, valóságos győzedelmet szerzettünk az Oceanus tengere magunknak. — Az oda való híres töltéseknek építése, mellynek kitajálása Generál Inspector Celsartnak nagybe-
tsületére szolgál, fő Induzőr Cachin igazgatása alatt, folytatásban vagon, a' leg nehezebb pontokon már végre is hajtattak, és ezen töltésekre mellyek mindegyik tengerre fekvő helyeknél 12 lábnyommal magasabbak, negyven ágyuk, és 12 mazzár ágyuk vannak helyheztesztelve, a' mellyek nagy hasznára fognak a' mi tengeri erőnknek lenni.“

„Az Antverpiasi kikötő helyben, így szól tovább a' Monitör, mi hadakozó hajókat építünk. Ezen kikötő helynek a' Rénus, Maas, és Scaldis folyóvizekkel leendő egyesülése, mellyet könnyű lesz en közölni, javasollya ezt. Ennek tágasllága olly igen meg fog bővitetni, hogy a' viráozó kereskedésnek akármelly szükségére elegendő lesz. — A' Cherburgi révben, és a' Napoleon kikötő helyében, mellynek készítésében szorgalmatoslan foglalatoskodnak az építő mesterek, fognak a' mi hadakozó hajóink tartatni, és fel fegyverkeztesztetni. Bátoraságos menedék helyek lesznek itten azoknak az olly hadakozásokban; a' mellyek védelmező módon fognak folytatódni, és az offensiva hadakozásokban könnyű lesznek azokból ki evezni.“

A' Francia Birodalomhoz tartozó Guyanából (déli Amérikából) kedves és nyugtató híreket vett a' Francia Kormányaslék. A' többi közt következendő jelenés jött onnan Párisba: „Szüntelen való nevedésben van ez a' Colonia,

és a' napnyugoti nevezetesebb Coloniák közt utolsó nem lezzen. Az oda küldött ujlántak szorgalmasan építtetnek és az oda vitetett napkeleti Indiái termékek minden várszokás felett meg fogantak. Nádmézen, Kakaon, dohányon, pamokon, selymen, citromon, narantson, 's több effeleken kívül már most szerezsendió és virág, Cezloni szegfű, és Malabári bors is teremnek azon Amerikai tartományban. Minthogy kevés néppel lehet azt védelmezni, nem egy könnyen támadhatják azt meg a' Brittusok, kiváltképen a' mostani oda való Victor Hugues kormányozó alatt, a' kit az el múlt időkben jól esmérnek az Anglusok, a' ki a' Francia Respublika harmadik elzendejében 2000 emberral Guadeloupéből, holott 6000 ren voltak őrizetben, őket ki üzte.

Egy Cadet de Vaux nevezetű Párisi Mechanicus egy olly Galactomazumot talált, melynek segítségével a' tejnek jóságát, tisztát voltát, vagy vízzel 's egyébekkel való meg elegyítését egyszerűbe ki lehet tanulni.

A' Párisi nemzeti Museumnak Directora De neu által, a' Genti (Gandavum) városi polgármesternek tudtára adatta a' Francia Császár, hogy ő a' maga portréját, az az képet ezen városnak ajándékba fogja küldeni, és hogy annak Genti való által szállítására meg tétetődtek már az intézetek. — A' Francia Császárnak ezen képét a' Municipalitas szokott gyűllésének szalajába fogják a' Genti Előjárók fel függesztetni.

A' Párisi Udvari Ujság írja Aug. 31 kén:

„Minister Talleyrand elútszott tegnapelőtt Aachenbe a' Császárhoz, a' hova ettől hivattatott.

Riúztatának ugyan oda: Portugalliai rendkívül való Királyi Követ Marquis de Lima, a' ki azért jött ide, hogy a' Portugalliai Regens' nevében, Napoleon Császárnak a' Császári méltóságához fzerentsét kívánjon; Cs. K. Követ Gróf Kobentzel; Nápolyi K. Követ Marquis de Gallo; Portugalliai rendes Követ Marquis de Susa; továbbá, Birodalombéli Marschall's a' Párisi Invalidusok Komendánsa Serrurier; Császári első Kamarás úr Remusat; és végezetre a' Császári Fő Ceremoniarius Salmatoris; mind ezek a' Császárhoz mentek Aachenbe.

Generál Lannes, viszfza érkezett Lisabonból a' maga Követi helyéről Párisba: Gen. Scherer pedig, a' ki egy ideig a' Revoluzió alatt hadi Minister volt, a' maga jofzégában Cauny nevű faluban meghalálózott.

A' Császár, miat a' Moniteur írja, Aachenből Köln, Bonn, Koblenz, Msintz, és Trier városaikön által fogja útját Páris felé viszfza folytatni, hogy a' Rénus bal partja felől lévő négy új Departamentomokat megfzemlélje, a' mellyeknek mag látogatásokra tavaly, midön Belgiumban járt volna, nem volt ideje.

Nagy Britannia.

Arokat a' hajós kapitányokat, aszóbb rangú tiszteket, és köz emberket, a' kik a' Cainából fzerentséfen viszfzatért flottát az ellenség kezétől megmentették, következendöképen jutalmaztatta meg a' napheloti Indiai kereskedő Társaság. A' leg idősebb hajós kapitánynak Dancrenek 2000

guine kész pénzt, 's 200 guinét érő ezüft portékát; a' második kapitánynak 1000 guiné kész pénzt, 's 100 guinét érő ezüft portekát, a' több 14 kapitányoknak egyen egyen 500 guinét, és 100 guinét érő ezüft portékát, a' több tiszteknek, rangjukhoz képest, kinek 150, kinek 125, kinek 80, kinek 50 guinét, a' hajos kasszirosoknak és felsőbb seborvosoknak egyen egyen 80; az all-seborvosoknak, kórmányosoknak, és átsoknak, kinek kinek 50, a' leg alsóbb rangú tiszteknek 15, végre a' matrózoknak egyen egyen 6 guinét adott; hadnagy Fowlernek, a' ki mint utazó a' kapitány Dancre hajóján vólt, és ő is hasznos szolgálatot tett, 300 guinét érő ezüft portekát ajándékozott ez a' napkeleti Indiai kereskedő Társaság. (Egy Gviné a' mi pénzünk szerént 9 forintot tesz Angliában)

A' 18 ik Augustusi Londoni udvari újság levelekbe vagyon az a' jelen és béiktatva, a' mellyet Lord Nelson a' Tuloni kikötő hely előtt vigyázaton lévő Anglus flottáról a' Londoni Admirálitásnak, az az, a' tengeri dolgokra ügyelő Collegiumnak küldött két hónappal ennekelötte. Ebben a' jelentésében, azt írja az Admirálitásnak L. Nelson, hogy az ő flottajabéli hajók egy *Hirondelle* nevezetű Francia zsakmányozó hajót, a' mellyen 14 ágvú, és 80 ember vólt, elrablottak, és két Francia rabságra jutott Anglus hajókat vissza vettek.

Az Augustus 21 kén estve Londonba a' tengeri dolgokra ügyelő Cancellariához érkezett tudósítások szerént, az elenség már minden bagázsiját, 's cseség béi és egyéb készületeit a' hajókra hordatván, kétfen áll a' kivezésre. Az is bi-

zonyos, hogy az Anglus seregek sora még nagyobb mozgásban nem vóltanak, mint mostanában. Azok a' Frantzia hadifogjok, a' kik eddiga' part' szomszédságaiban tartattak őrizet alatt, bátorságnak okáért az ország' belsőbb részeire szállítottak.

Azok az intézetek, a' mellyek az Országnek minden részeire oly véggel küldettettek, hogy azon esetben, midőn az ellenség valósággal ki találna szállani, magokat azokhoz alkalmaztassák, a' következő pontokból állanak. — 1) Azok az előjárók, a' kik valamely Disztriktusban otthon fognak maradni, egy bizonyos helyen minden nap gyülekezzenek öfzfe. — 2) Ugyan ezek, meg hitt házgazdákat és egyéb hiteles személyeket válogassanak ki, a' kik az alatt, az igazságot, mint annak rendkívül való szolgái, kiszolgáltassák. — 3) Azon a' helyen, a' hol az előjárók öfzfe gyülekezve lesznek, jelen kell lenni egy önként vállalkoztak között való tisztnak is, oliy véggel, hogy az előjáróknak rendelkezéseiket végrehajtsa, a' nyughatatlan embereket elfogassa, ha kivántatik kíséretet és strázákat rendeljen, 's a' fogházakra jó gondot viseltesse. — 4) Abban az esetben, ha az eleség útja ketté vágodna, ugyan ezen tisztnak rendeljen fegyveres kíséretet azoknak oltalmakra, a' kik az eleség hordással foglalatoskodnak. — 5) A' vendégfogadóházakra különösen vigyázni kell, és ha lehet estvénként bizonyos időben bé kell őket záratni, és minden embert, a' ki azt, hogy igaz útonjáró legyen, meg nem mutathatja, le kell tartóztatni. — 6) Az önként vállalkozottak és a' belső tsendeffégre rendeltetve lévő seregek, egygyesül-

ve járjanak széllyel éjjelenként, és reggel az előjáróknál tegyenek jelentést, &c.

Gillespie nevű Skotziai fiú, egy megvehetően vagy meggyőzhetően Batteriát (ágyu-tárat) talált fel és mutogat pénzért. Megjelent valle a' napokban Minister Pittnél is, a' hol ezen alkalmatossággal Lord Melville, Sir Sidney Smith, és sok mások őt is gyűlölték, mind olyan emberek, a' kik az efféle hadi készületeket esméri. Bizonyos hajók nem is fogtak készíteni, oly véggel hogy ezen Batteriákat ezekre helyezték. Sir Sidney Smith gondoskodik a' dolog fölül, hogy a' Francia partok mellett próbát lehessen válla tenni. Meg bíe ez a' Batteria is fontos és akár melly ágyukat, 's a' bombát nem árt néki: azonban tengelye lévén, minden fele forgatni lehet, és egy nézőtőn is van hozzá, a' melytől a' napotva, a' melly által az irányt az ágyukat igazgattathatják.

Török Birodalom.

A' Fényes Partjának Szerbiába küldött embere Bekir Basa birtokában van ugyen Belgrádnak, de mivel az ő Szerbusokkal el kezdett alkujának semmi sikere nem lehetett, úgy látzik, mint ha inkább a' maga életének bátorságáról jobban szorgalmatoskodik, mint sem a' Murumannok és a' Szerviai békétlen lakosok közt támadt háboruságnak lecsendesítéséről, a' mellynek eszközlésére nékie nintsen ereje elegendő. — A' Belgrádból ki szökött négy Dejnek a' fejeket az Orsovai Basa is vágatta, 's Belgrádba küldötte.

Tudományos Dolgok. — Magyar Országáról.

A' napokban került a' kezembe egy ilyen tulajdú könyv: A' leg nevezetesebb természeti dolgok eszméretei. Az apróbb Oskolák számára készíttette S. Szendrői Györgyi József, Orvos Doktor, Nemesi és szabad királyi Debretzen Városának Rendes Pályfője. — I. Darab, Debretzenben, 1803.

Nagy gyönyörűséggel olvastam ezt a' munkát, mind azért, hogy a' Debretzeni Anya Oskola érdemei Elnyújtói, kik különösen, egy néhány elzindulástól fogva, a' tudományok jobb módon lehető tanítására sok díztéretes rendelkezéseket tettek, ez által a' munka által a' természeti Históriainak is, ennek a' közönséges életben oly hasznos tudományok tanítását a' tanulóknak közzé bé viték, melyek előtt sok Magyar Országai Oskolákban csak a' nevéből volt eszmérete: mind pedig azért, hogy ez a' könyv, minden eddig Magyar nyelven ebben a' materiában hi jött könyvek között, az apróbb Oskolákban tanulóknak szíjához képpett, leg alkalmatosabb. — A' gyengébb tanulóknak nézve a' leg szükségesebb dolgokat adja elő jó rendel, világoson, tiszta és kelemetes Magyarsággal, és a' mi leg szebb, nem látni benne, oly sok idegen, és a' Magyar nyelv analogiajával ellenkező új szókat, mint a' milyenekkel más ilyen forma munkák tele vagy nak, melyekben sokszor ott is, a' hol Ország szer te bé vett jó Magyar neveink vagynak, vagy Németből, vagy Deakból, vagy Görögből fordított, 's a' Magyar nyelv természete ellen csinált új szó-

kat kell szánakozva olvasni. Igaz, hogy sok olyan dolgok vannak, melyek mivel Hazánkban nincsenek meg, Nemzeti nyelvünkön nem is tudjuk nevezni, itt hát szükség új neveket csinálni, vagy más Nemzetek nyelvén bé vett neveket Magyarra fordítani, de ne fordítsuk ezt a' szót: Girtelbier (Dasypus) Pántzélos állatnak, mint egy Magyar Természeti históriában fordítva láthatni, hanem inkább mint az Erdemes író tselekedett, Övzsállatnak, sem a' Rainoceroft szarv orrának, mert az ezt tenné: olyan állat, mellynek az órra szarv, hanem mint ebben a' könyvben van, Szarvas orrú, 's több e' félek. Szükség azonban, hogy a' mennyire lehet, valamely állatnak a' neve, annak formájával, 's természeti tulajdonságával meg egyezzen, ebben a' tekintetben, talám ebben a' könyvben is, helyel helyel hiba esett. Rövidségnek okáért kettőt említek. A' Manis, itt nevezetik Tobzoskának, mely állat mindazáltal nem olyan kicsiny, hogy diminutivum nélkül, Tobzosnak ne lehetne nevezni. Tovább a' Hirundo domestica, neveződik fűfős vagy fűfli Fetskének, és úgy láttzik, az utóbbi nevezet jobb az elsőnél: de talám még jobb lenne kéményi Fetskének nevezni, mert természeti tulajdonsága ennek a' madárnak, hogy mikor csak kéményre talál, más helyre felakat nem rak, és ha más nemét a' fetskéknak Partiaknak, Kőfaliaknak nevezzük azért, mert amazok a' partokba, ezek pedig a' kőfalakba rakják fészkeiket; talám annak is a' maga természeti tulajdonságához képpett leg illendőbb neve lenne ez: Kéményi Fetske.

A' könyv mellé vagynak ragasztva 103 rajz

zolatok, 19 táblákon, melyeket Debretzeni Togatius Deák Erős Gábor készített, ki is minden Tanító Mester nélkül vitte ezt a' szép mesterséget ennyire.

Óhajtni lehet, hogy ezen hasznos munkának második darabja is, a' növények és ásványok Országáról, az előljáró beszédben tett ígéret szerént, rövid időn világ elébe jöjjön.

Másodszori Hiradás.

A' Csász. Kir. udvari Kamarának Augustus 21 ik napján költ végzéséhez képest, a' Cs. Kir. Alsó Aultriai Kormányfő részéről mindennek tudtára adatik, hogy az Ő Felsége kegyelmes rendeléséből, a' Bécsi mézfárszékeknek számokra vágó marhát szolgáltató, Arad Vármegyében fekvő 12 Módénai Kamarális majorok avagy Prædumok, úgymint Szionda, Balsaraga, Kuppá, Dumiratos, Nagy-Kamarás, Kunagóth, Bánhegyes, Földvár, Apácza Megyes és Bankutta, a' jövő October 15 ik napján Petska Kamarális mező városban tartatandó kótyavetyében, a' leg többet ígérőnek, 15 elztendőkre árendába adadni fognak. Az árendának feltételeit, mind a' Budai Kir. udvari Magy. Kamaránál, mind a' Pecsikai Kamarális Præfactoratusnál, kinek kinek, a' ki azokat tudni kívánnya, meg lehetni. — Költ Bécsben Augustus 28-dik napján 1804.

Tudósítás.

Alább irt özeveg, magtalan, és beteges sorfom miatt el tőkéllettem azon arcanum orvosságot,

mellyet néhai férjem, N. Fekesházy György mint Barmok diplomás Orvosa a' házi és mezei barmoknak fogszatos meggyógyulására fent tanult, és sok Tek. Nemes Vármegyékben tökéletes haszonnal gyakorolt, és az ő halála után általam mai napig is kézfattal sokott, és itt Pesten minden időben. de leg inkább a' közönséges vásároknak alkalmatosságával, számos bővséggel anyorúsággal folyamatosan lévő Antidotumot akárcinek jutalmas fizetésért fel fedezem, 's általam azon könyvetskével együtt, mellyben le iratik a' vele való bányása ebbéli orvoslágnak — Pesten Szent-Mihály Havának 6.ik napján, 1804-ik éjztendőben. — Eözvegy Fekesháziné, szűrtett Gányi Magdolna.

Híradás.

Minthogy talán Magyarországnak sok Uraságoknak Uraság Tisztjeinek és Vasárosoknak még eddig tudokra nem eshetett, hogy a' Cs. K. Szabadságos Alsó Ausztriai Bányásztársaság, külömbkülömbféle vasműveiből itt Bétsben Tárházot állított fel: erre nézve kívánjuk nagyobb meghatározással közönségesse tenni, hogy a' Bányásztársaság nem csak a' megszerzendő Vasnemek eránt hozzá küldendő Rendelésnek eleget tesz; hanem annak lezállítását is akár vizen akár szárazon magára vállalja és a' portéka áraak letétele után, izoros pontossággal teljesíti.

Az Útasítás ez:

An das Eisenmagazin der Inneberger Hauptgewerkschaft im Bürgerhospital. oter Hof

in Wien.